

Sadzīves atkritumu svēršanas sistēma Jūrmalas valstspilsētas administratīvajā teritorijā

Pašvaldības mērķi atkritumu apsaimniekošanā Jūrmalas valstspilsētā:

- 1 nodrošināt pašvaldības autonomās funkcijas – atkritumu apsaimniekošanas organizēšana pašvaldības iedzīvotāju interesēs izpildi;
- 2 noteikt atkritumu apsaimniekošanas kārtību, lai aizsargātu cilvēku dzīvību un veselību, vidi, kā arī personu mantu;
- 3 veicināt atkritumu apsaimniekošanu, tajā skaitā atkritumu dalītu vākšanu un šķirošanu, lai samazinātu poligonā apglabājamo atkritumu daudzumu un veicinātu atkritumos esošo materiālu atkārtotu izmantošanu.

Jūrmala

Jūrmalas domes saistošie noteikumi Nr.26 "Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Jūrmalas valstspilsētā"

Atkritumu dalītajā vākšanas sistēmā
iesaistās visi pašvaldības iedzīvotāji:

- individuālo dzīvojamo māju īpašnieki, valdītāji vai lietotāji uzstādot bezmaksas atkritumu konteinerus dalītajam materiālam;
- daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekotāji (obligāta prasība) uzstādot bezmaksas konteinerus dalītajam materiālam;
- augstāk neminētie atkritumu radītāji šim nolūkam izmanto publiskos atkritumu dalītās savākšanas punktus

Lēmuma pieņemšana par labu atkritumu svēršanai

Izpēte

- Izvērtētas citas alternatīvas un to ieguvumi un mīnusi
- Izvērtētas izmaksas un to ietekme uz tarifu
- Izvērtēta un iekļauta kopējā vajadzība – atkritumu šķirošanas veicināšana

Risinājuma ieviešana

- Saistošo noteikumu grozīšana
- Pārejas perioda noteikšana
- Iepirkuma dokumentācijas izstrāde un tā izsludināšana
- Iedzīvotāju izglītošana

Mērķis – motivēt iedzīvotājus šķirot atkritumus, lai samazinātu maksu par savā māsaimniecībā radītajiem atkritumiem

Kā tika ieviesta svēršanas sistēma?

Saistošo noteikumu nosacījums, ka svēršana jāuzsāk 2018. gadā

Iepirkuma procedūra, kur uzvarētājs uzsāk pakalpojuma sniegšanu ar 2017. gada 14. jūniju, izmantojot standarta metodi – pēc konteineru tilpuma

Ar 2018. gada 1. martu tiek uzsākta atkritumu svēršana.

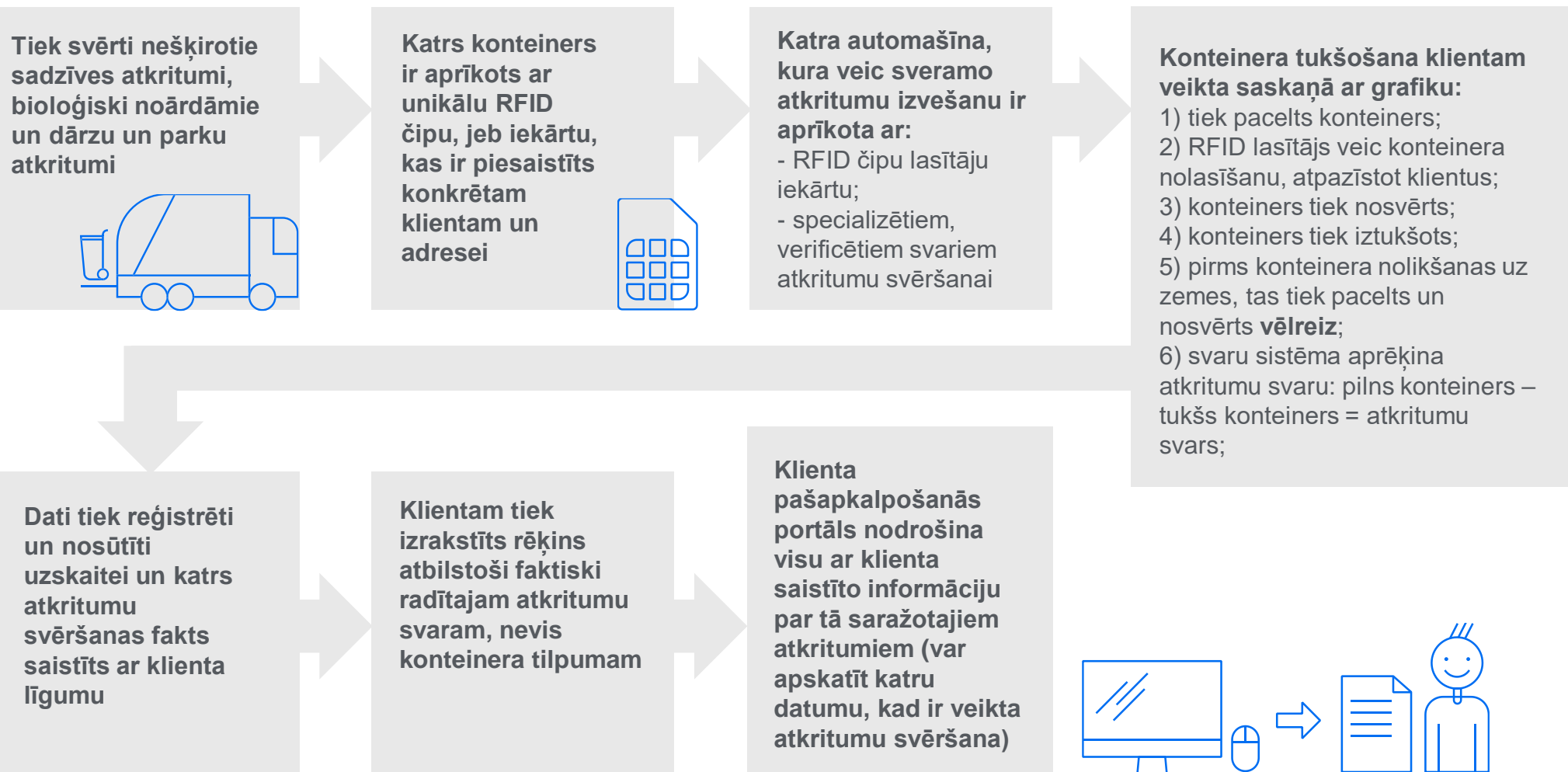
Lielākais izaicinājums – iedzīvotāju izglītošana

2023. gads – izsludināta jauna iepirkuma procedūra – svēršana sevi ir pierādījusi un iepirkumā tiek noteikts, ka ar pirmo pakalpojuma dienu jāsver atkritumi

2024. gada 1. jūnijs – sācies jaunais 7 gadu līguma periods, atkritumi tiek svērti, tipveida līgumos ar klientiem tiek labotas iepriekšējās kļūdas, kur bija visvairāk domstarpību

Kā strādā atkritumu svēršanas sistēma?

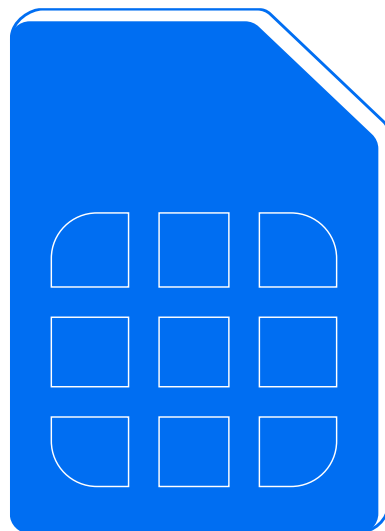

Kas ir konteinerā iebūvētais RFID čips?

Katrā čipā ir ieprogrammēts unikāls, neatkārtojams koda numurs, ko nav iespējams viltot vai dzēst

Čips nerada starojumu vai skaņu

Čips ir cilvēkiem un dabai pilnīgi droša ierīce, pudeles korķa izmērā

Čips darbojas pēc radiofrekvences identifikācijas jeb RFID tehnoloģijas – tā darbību nodrošina nolasītājs, kas uzstādīts uz atkritumu vedēja automašīnas

Čips nefiksē datus, klientu paradumus un neveic ierakstus

Čips var darboties neierobežoti ilgi. Visbiežāk iedzīvotāji to sabojā mehāniski.

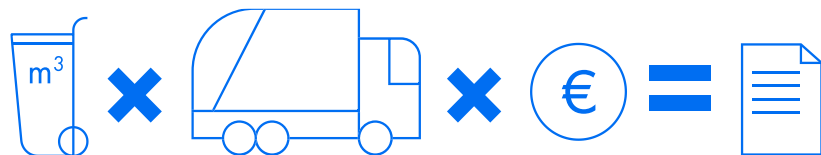

Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas Latvijā:

Citās pašvaldībās

Sadzīves atkritumu apsaimniekošana tiek veikta, balstoties uz savākto atkritumu apjomu kubikmetros.

Cena par pakalpojumu tiek veidota, reizinot konteineru tilpumu ar izvešanas skaita reizēm, un ar tarifu konkrētajā pašvaldībā.

Jūrmalas valstspilsētā

Faktiski nosvērtie atkritumi tiek reizināti ar tarifu, kas veido kopējo rēķinu;

Jo vairāk šķiro un jo mazāk un vieglāki atkritumi - jo mazāks rēķins;

Cenu tiešā mērā ietekmē iedzīvotāju rīcība – samaksa ir taisnīgāka

Smagie atkritumi ir jāatšķiro, lai samazinātu izvedamo atkritumu svaru

Jūrmala

Atkritumu svēršanas sistēmas plusi un mīnusi

1. Iedzīvotāji maksā tikai par sevis radīto atkritumu apjomu
2. Iedzīvotāji var ietekmēt savu rēķinu, mainot vien atkritumu radīšanas paradumus
3. Būtiski ir palielinājies šķirotāju skaits
4. Jo augstāks tarifs, jo jūtāmāka ietekme šķirotu konteineru pieaugumam
5. Privātajos šķirošanas punktos laba kvalitāte šķirotajam materiālam

1. Nešķirotie atkritumi nonāk publiskās vietās, daudzdzīvokļu namu konteineros
2. Sistēmu ļaunprātīgi izmanto negodprātīgā iedzīvotāju daļa, kura savus atkritumus nomet citur
3. Publisko punktu šķirotu atkritumu kvalitāte
4. Stihisko izgāztuvju veidošanās publiskajos šķirošanas punktos un nomaļās vietās
5. Augstākas sistēmas uzturēšanas izmaksas – dārgākas iekārtas, iekārtu verificēšana u.tml.

Sadarbība ar Jūrmalas pašvaldības policiju

Atkritumu
apsaimniekošanas
likums;
Administratīvās
atbildības likums

01.01.2024 –
31.12.2024.

26
administratīvo
pārkāpumu
protokoli

Jūrmala

Šķirošanas iespējas Jūrmalā

150

Publiskais šķirošanas punkts,
t.sk. zemē
iegremdējamie
dalītie atkritumu
konteineri

1

**šķirotu atkritumu
savākšanas
laukums +
paredzēta vēl viena
šķirotu atkritumu
laukuma izbūve**

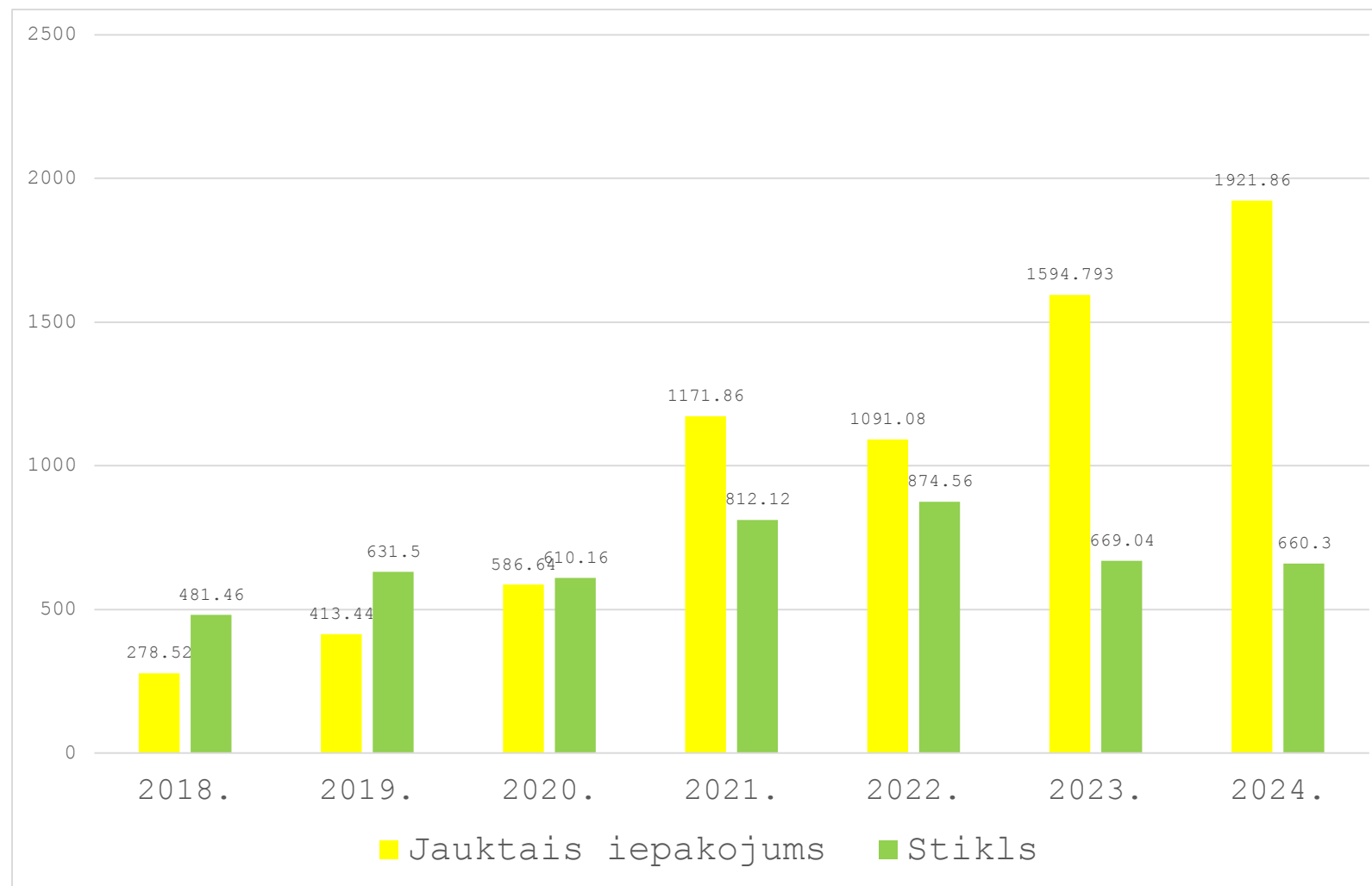
Katrs pakalpojuma
ņēmējs savā
īpašumā
var uzstādīt
**bezmaksas
konteinerus
dalītajam
materiālam**

Iedzīvotāji
BIO atkritumus
var kompostēt
savā īpašumā
vai šķirot
konteinerā

Jūrmala

Savāktais dalīto atkritumu apjoms (t) no 2018. līdz 2024. gadam

Jūrmala

Jūrmalas pašvaldības atbalsts tās iedzīvotājiem

Regulāras bezmaksas akcijas

**Spodrības mēneša
akcija (lielgabarīta
atkritumu
savākšana)**

**Rudenī kritušo lapu
savākšanas akcija**

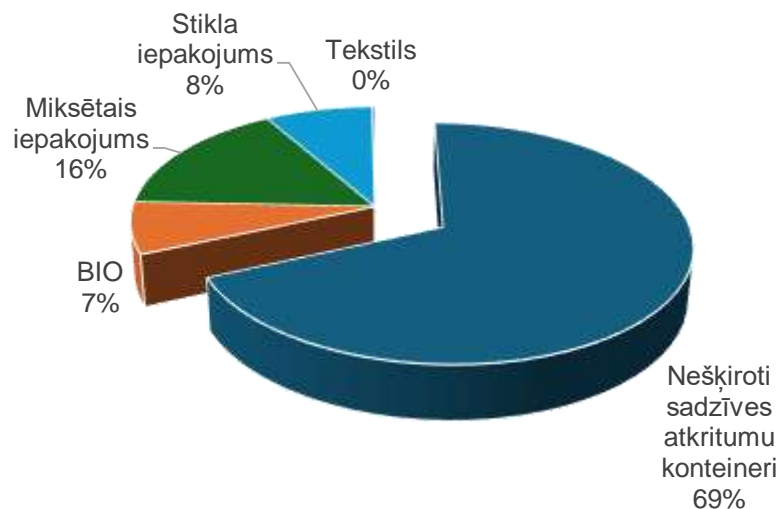
**Elektrotehnikas
savākšanas
akcija**

Esošā situācija Jūrmalā atkritumu apsaimniekošanā

Pie klientiem uzstādīto konteineru sadalījums	Nešķiroti sadzīves atkritumu konteineri	BIO	Miksētais iepakojums	Stikla iepakojums	Tekstils	Kopā
% sadalījums	69%	7,2%	16%	8%	0,2%	100%
Uzstādītie konteineri	9492	1001	2213	1174	29	13909

Jūrmalā ir ieviests pilnvērtīgs kompostēšanas reģistrs, kur iedzīvotāji ir veikuši atzīmi, ka veic kompostēšanu īpašumā – 47% fizisko personu savā īpašumā kompostē BIO

	Kompostē?			Fiziskas personas		Juridiskas personas	
	Jā	Nē		Jā	Nē	Jā	Nē
No visām adresēm, kur notiek atkritumu apsaimniekošana	36%	64%	100%	47%	53%	6%	94%

PALDIES PAR UZMANĪBU!